

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

GODZINA
wychowawcza
z Agnieszka Osiecka

Małgorzata
Wiśniewska-Olejnik

Spis treści

Co to jest INNOWACJA?.....	3
Jakim prawem mamy prawo do stosowania nowatorskich rozwiązań?.....	5
Formalności	6
Co innowacyjnego w tej innowacji?.....	6
Innowacja a awans zawodowy nauczyciela.....	8
Dokumenty.....	9
Karta zgłoszenia innowacji pedagogicznej.....	10
Wstęp.....	13
Cele innowacji pedagogicznej.....	14
Założenia innowacji pedagogicznej.....	15
Czas trwania innowacji pedagogicznej.....	15
Sposób realizacji innowacji pedagogicznej.....	16
Ewaluacja innowacji pedagogicznej.....	17

Autorka opracowania: Małgorzata Wiśniewska-Olejnik

Skład, opracowanie graficzne: Oliwia Nowicka

Co to jest INNOWACJA?

W słowniku przeczytamy, że jest to wprowadzenie czegoś nowego; rzecz nowo wprowadzona; nowość, reforma[1]. Warto zwrócić uwagę na to, że w tak krótkiej definicji pojawiły się aż trzy słowa z jednej rodziny wyrazów: nowego, nowo, nowość. Jest to dla nas podpowiedź, jak rozumieć to słowo odmieniane ostatnio przez wszystkie przypadki. Innowacją będzie zatem wszystko, czego do tej pory w Twojej szkole nie było. Pamiętaj jednak, że musi to być rozbudowane działanie, rozłożone w czasie, a nie jedna szczególna lekcja czy jedna uroczystość szkolna. Innowacja jest obwarowana pewnymi wymaganiami:

1. Musi być celowa – nie mów, że Cię zniechęciłam. Przecież wiesz, po co tę innowację robisz i wiesz, jakich jej efektów się spodziewasz.
2. Musi być planowana – tego się nie boisz: przecież masz planer, otwierasz go i zaznaczasz w nim np. wszystkie poniedziałki kolejnych 10 miesięcy – wtedy chcesz realizować swój pomysł.
3. Musi być zorganizowana – to dla Ciebie oczywiste, że musisz określić, z kim, kiedy i za pomocą jakich środków będziesz realizować pomysł.

[1] *Słownik języka polskiego PWN, oprac. Elżbieta Sobol, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005, s. 279.*

4. Musi być kontrolowana – sam/a przechodzisz tyle kontroli, że pamiętasz, aby co jakiś czas sprawdzać, czy Twój pomysł spełnia założenia, jakie postawiłaś/eś – najkrócej mówiąc, dokonuj ewaluacji.

5. Musi być użyteczna – wiem, w tym momencie opadły Ci ręce. Spokojnie, przekonasz się, że każde działanie, jeśli jest podjęte w jakimś konkretnym celu, jest użyteczne.

Już wiesz, że musisz określić cele, terminy, osoby, które obejmiesz innowacją i osoby, które będą z Tobą współpracowały (to drugie nie jest konieczne, możesz działać sam/a), sposoby ewaluacji oraz musisz wskazać, jaki problem rozwiążesz dzięki innowacji, w jaki sposób zmieni ona dotychczasowy stan rzeczy na lepszy.

Po tych obowiązkach wspomnimy jeszcze, w jakim zakresie możesz działać. Otóż, możesz wprowadzić innowację programową, organizacyjną, metodyczną lub mieszaną. W pierwszym przypadku możesz opracować swój autorski program nauczania, wprowadzić nowy przedmiot, rozszerzyć istniejący program nauczania. W drugim przypadku możesz przeorganizować klasy, lekcje, np. na swoich zajęciach możesz łączyć uczniów kilku klas (jednak pamiętaj, że to musi być celowe działanie, które ma doprowadzić do jakiejś pozytywnej zmiany). W trzecim przypadku wprowadzasz jakieś inne, nowe metody, dzięki którym pozytywnie wpływasz na umiejętność uczenia się swoich uczniów.

Wiesz już bardzo dużo na temat innowacji, więc możemy przejść do punktu, jakie przepisy określają działalność innowacyjną w szkołach.

Jakim prawem mamy prawo do stosowania nowatorskich rozwiązań?

Na to trochę dwuznacznie brzmiące pytanie można odpowiedzieć dwoma słowami: prawo oświatowe. Zapisy dotyczące działalności innowacyjnej szkoły odnajdziesz w ustawie Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku. Z tego przepisu dowiesz się, że szkoły mają obowiązek tworzenia warunków do rozwoju aktywności, w tym kreatywności uczniów. A od dawna wiemy, że najlepiej wychowuje się i uczy w oparciu o przykład, więc to my musimy tę aktywność, kreatywność wykazać, by zarazić nią uczniów.

Wiem, że obawiasz się mnóstwa formalności, niepotrzebnych papierków, sztucznych sformułowań. Muszę Cię uspokoić. Odkąd regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej szkoły przeniesiono na poziom ustawy Prawo oświatowe, o wiele łatwiej jest wdrożyć tego typu działania. Za chwilę się o tym przekonasz.

Formalności

Zanim zaczniesz działać, musisz przygotować dokumenty dotyczące danej innowacji. Wśród nich powinny się znaleźć: Karta zgłoszenia innowacji oraz opis innowacji (wstęp, w którym uzasadnisz, po co taka innowacja, cele innowacji, czas trwania innowacji, sposób realizacji, ewaluacja oraz ewentualnie patronaty innowacji). Przejdź do następnego rozdziału, tam czekają na Ciebie gotowe dokumenty. Wystarczy je podpisać i przedstawić dyrektorowi placówki, w której pracujesz, oraz radzie pedagogicznej.

Co innowacyjnego w tej innowacji?

Przedstawiamy Ci programową innowację pedagogiczną pod nazwą "Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką". Polega ona na tym, że kolejne lekcje wychowawcze (w książce rozpisane są 23 godziny lekcyjne, jednak czas realizacji możesz wydłużać lub skracać – zgodnie z potrzebami i możliwościami) zaczynasz od zapoznania uczniów z utworem Agnieszki Osieckiej. Tekst ten ma stać się pretekstem do głębszych rozważań nad danym problemem. Ponadto w książce do każdej lekcji zaproponowano wykorzystanie odpowiedniego narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) oraz metod aktywizujących i coachingowych. Z tego wynika, że będą to bardzo aktywne i nowoczesne lekcje wychowawcze.

Co innowacyjnego w tej innowacji?

Punktem wyjścia każdej lekcji jest odpowiedni utwór Agnieszki Osieckiej

Wykorzystanie narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) na godzinie wychowawczej

Aktywizujące metody na godzinie wychowawczej; angażująca godzina wychowawcza

Metody coachingowe na godzinie wychowawczej

Godzina wychowawcza oparta na wartościach

Innowacja „Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką” a awans zawodowy nauczyciela

Jeśli chcesz tę innowację wprowadzić w ramach realizacji punktu 4a wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego, to zapewne wiesz, że punkt ten brzmi: „opracowanie i wdrożenie programu innowacji lub innych działań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych (...)”. Najważniejszym słowem tutaj jest „opracowanie”. Musisz wykazać, nazwijmy to, wkład własny. Co w takiej sytuacji zrobić? Książka może stać się dla Ciebie przewodnikiem, inspiracją. Przekształć nieco innowację, np. Godzina wychowawcza z poetami – większość lekcji będzie oparta na scenariuszach z książki, a na pozostałych zajęciach tekstami wyjściowymi będą utwory wybrane przez Twoich uczniów (nie zapominaj jednak, że tekst musi być autorstwa poety – skoro godzina wychowawcza z poetami, metody muszą być aktywizujące i należy zastosować narzędzie technologii informacyjno-komunikacyjnej). Przecież w ramach tej innowacji ostatnie lekcje mogą poprowadzić uczniowie – niech oni zadecydują, czyj tekst będzie wyjściowy i o czym będzie mowa. W takiej sytuacji musisz też pamiętać o wprowadzeniu tych drobnych zmian w zamieszczonych poniżej dokumentach.

Możesz również skupić się na metodach coachingowych lub na wykorzystaniu narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej – wówczas Twoja innowacja będzie metodyczna, a z książki „Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką” posłużą Ci propozycje wykorzystania takich metod i narzędzi (po prostu omijasz te fragmenty lekcji, na których mowa o utworze Osieckiej i zmieniasz nazwę innowacji).

Dokumenty

Aby wdrożyć innowację pedagogiczną, należy przygotować i przedstawić dokumentację. Najpierw przedstawiasz ją dyrekcji placówki, w której pracujesz, a później radzie pedagogicznej. Wśród wspomnianych dokumentów muszą być:

- 1) Karta zgłoszenia innowacji pedagogicznej;
- 2) Wstęp (najlepiej z uzasadnieniem, dlaczego ta innowacja jest potrzebna, co ona zmieni);
- 3) Cele innowacji pedagogicznej;
- 4) Założenia innowacji pedagogicznej;
- 5) Czas trwania innowacji pedagogicznej;
- 6) Sposób realizacji innowacji pedagogicznej;
- 7) Ewaluacja innowacji pedagogicznej.

Wszystkie wymienione dokumenty znajdują się poniżej. Na czerwono zaznaczono miejsca, gdzie to Ty musisz podjąć decyzję.

KARTA ZGŁOSZENIA INNOWACJI

Nazwa (tytuł) innowacji	Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką
Rodzaj innowacji	PROGRAMOWA
Termin realizacji innowacji pedagogicznej	Ty podejmujesz decyzję. Ta innowacja może trwać pełen rok szkolny, ponieważ jest rozpisana na 23 godziny lekcyjne.
Czy wdrożenie innowacji wymaga dodatkowych nakładów finansowych?	NIE
Oddział, który będzie objęty działaniami innowacyjnymi	Tutaj wpiszesz swoją klasę wychowawczą.
Opis innowacji	Innowacja „Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką” jest innowacją programową. Obejmuje 23 godziny wychowawcze, na których podejmowane będą takie tematy, jak: o poczuciu własnej wartości, o zaufaniu, o nieszablonowości, o manipulacji i podatności na sugestie, o nudzie.

	<p>Punktem wyjścia do rozmowy na każdy z zaplanowanych tematów będzie odpowiednio dobrany utwór Agnieszki Osieckiej. To on ma pobudzić młodych ludzi do refleksji nad wartościami, ma stać się pretekstem do głębszego rozważenia danego problemu. Na zajęciach tych uczniowie będą pracować metodami aktywizującymi i coachingowymi oraz z wykorzystaniem narzędzi TIK.</p>
<p>Cele innowacji</p>	<p>Cel główny: pobudzenie do refleksji nad wartościami. Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie poczucia własnej wartości; • pobudzenie do refleksji na temat zaufania; • dostrzeżenie i akceptacja swojej oryginalności oraz odnalezienie w niej pozytywnych stron; • rozpoznawanie manipulacji i ćwiczenie kontrmanipulacji; • rozpoznawanie i ćwiczenie zachowań asertywnych; • uświadomienie dwojakiemu charakteru nudy: destrukcyjnego i pobudzającego do działania;

<p>Cele innowacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie, że obietnica jest kwestią honoru wymagającą ogromnej rozwagi; • zapoznanie z poprawnym stosowaniem form grzecznościowych „pan”, „pani”; • zapoznanie z konsekwencjami nieodpowiedniej postawy wobec ciała; • uświadomienie ograniczeń uniemożliwiających spełnienie marzeń i opracowanie sposobu walki z nimi; • pobudzenie refleksji o wolności; • rozpoznawanie prawdy i kłamstwa; rozpoznawanie chwytów stosowanych przez kłamców.
<p>Sposoby ewaluacji podejmowanych działań innowacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja zmian zachodzących w postawie uczniów; • ankieta po każdym temacie; • indywidualne rozmowy z uczniami; • ankieta po zakończeniu cyklu 23 lekcji wychowawczych.

	Wyniki ewaluacji z wnioskami zostaną przedłożone dyrektorowi szkoły do dnia 15.06.2022 oraz zaprezentowane radzie pedagogicznej.
--	---

WSTĘP

„Dziwny jest ten świat” – tak w 1967 roku śpiewał Czesław Niemen. Słowa te absolutnie nie straciły na aktualności, a wręcz sprawiają wrażenie, jakby mówiły właśnie o świecie w XXI wieku. To dziś mamy do czynienia z różnymi oszustwami (np. na wnuka), wysokim poziomem konsumpcjonizmu, nastawieniem na zysk, manipulacją. Na taki atak musimy być przygotowani.

Konieczne należy podnieść samoocenę, określić cel i dążyć do niego, zrozumieć, że nie każdy miły człowiek ma dobre intencje, zastanowić się nad pojęciami wolność i prawda, brać odpowiedzialność za siebie, swoje słowa i czyny, dostrzec, że nasze ciało jest naszym osobistym dobrem, które należy chronić.

Powyższe konieczności składają się na tarczę ochronną przeciwko złu współczesnego świata. Tę tarczę będą tworzyć wraz z wychowankami przez 23 godziny wychowawczej w ramach innowacji „Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką”.

CELE INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Cel główny: pobudzenie do refleksji nad wartościami

Cele szczegółowe:

- wzmocnienie poczucia własnej wartości;
- pobudzenie do refleksji na temat zaufania;
- dostrzeżenie i akceptacja swojej oryginalności oraz odnalezienie w niej pozytywnych stron;
- rozpoznawanie manipulacji i ćwiczenie kontrmanipulacji;
- rozpoznawanie i ćwiczenie zachowań asertywnych;
- uświadomienie dwojakiego charakteru nudy: destrukcyjnego i pobudzającego do działania;
- uświadomienie, że obietnica jest kwestią honoru wymagającą ogromnej rozwagi;
- zapoznanie z poprawnym stosowaniem form grzecznościowych „pan”, „pani”;
- zapoznanie z konsekwencjami nieodpowiedniej postawy wobec ciała;
- uświadomienie ograniczeń uniemożliwiających spełnienie marzeń i opracowanie sposobu walki z nimi;
- pobudzenie refleksji o wolności;
- rozpoznawanie prawdy i kłamstwa; rozpoznawanie chwytów stosowanych przez kłamców.

ZAŁOŻENIA INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Zajęcia prowadzone w ramach innowacji pedagogicznej „Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką” mają pozytywnie wpłynąć na poczucie własnej wartości uczniów, mają uświadomić im zagrożenia współczesnego świata takie, jak nuda, nadmierne zaufanie, manipulowanie człowiekiem. Mają też zachęcić ich do pracy nad sobą.

Metody aktywizujące i coachingowe pozwolą uczniom samodzielnie dojść do wielu prawd na temat otaczającego ich świata oraz sprawią, że dowiedzą się oni sporo o sobie. Dzięki temu będą mogli podjąć kroki doskonalące ich charakter.

CZAS TRWANIA INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Wpisujesz ten sam termin, który wpisałaś/eś w Karcie zgłoszenia innowacji.

SPOSÓB REALIZACJI INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Innowacja pedagogiczna „Godzina wychowawcza z Agnieszką Osiecką” jest innowacją programową. Obejmuje 23 godziny lekcyjne, na których będą podjęte następujące tematy:

- 1) O poczuciu własnej wartości (2h);
- 2) O zaufaniu (2h);
- 3) O nieszablonowości (1h);
- 4) O manipulacji (2h);
- 5) O sztuce odmawiania (2h);
- 6) O nudzie (2h);
- 7) O odpowiedzialności za obietnicę (2h);
- 8) O formach grzecznościowych „pan” i „pani” (1h);
- 9) O poszanowaniu własnego ciała (2h);
- 10) O spełnianiu marzeń (3h);
- 11) O wolności (2h);
- 12) O prawdzie (2h).

Każdy temat rozpoczęty będzie zapoznaniem z odpowiednim utworem Agnieszki Osieckiej, który ma stać się pretekstem do głębszych rozważań nad problemem. Uczniowie na zajęciach będą pracować metodami aktywizującymi, coachingowymi oraz z wykorzystaniem narzędzi TIK.

Tutaj możesz również dodać przykładowe scenariusze. Wystarczy je zeskanować/ przepisać z książki.

EWALUACJA INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Po przeprowadzeniu cyklu 23 godzin wychowawczych nastąpi ewaluacja. Jej podstawami będą: obserwacja zmian zachowań i postaw uczniów oraz wyniki rozmów z uczniami i wyniki ankiety.

Pamiętaj, że do karty zgłoszenia innowacji należy dołączyć:

1. opracowaną innowację pedagogiczną – jest powyżej (to wszystkie dokumenty, które są powyżej opracowane);
2. pisemną zgodę nauczyciela na uczestnictwo w innowacji (jeśli innowacja jest wdrażana we współpracy z innym nauczycielem).